

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Victor Boico, Elena Cobzac

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

*Zaporojanu Tatiana XXXXX, născută la
XXXXX, originară și domiciliată în s.
XXXXX, r-nul XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.03.2013– 14.06.2016;

Instanța de apel: 11.01.2016–19.06.2018;

Instanța de recurs: 19.10.2018 – 05.02.2019.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 14 iulie 2016, Zaporojanu Tatiana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.191 alin.(2) lit.d) Cod penal la amendă în mărime de 750 unități convenționale, echivalentul a 15 000 lei, cu prvărea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul unităților de realizare a bunurilor alimentare și de larg consum, pentru un termen de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții civile SRL „XXXXX” a fost lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Zaporojanu Tatiana, în perioada de timp 06.11.2012-12.12.2012 activând în calitate de vânzător conform ordinului nr.17/2 din 01.07.2011 la „XXXXX” SRL, cu sediul or. XXXXX str. XXXXX, nr.XX, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea ei, folosindu-se de situația de serviciu, a însușit suma de 17654,89 lei, care a rezultat din realizarea produselor alimentare și mărfurilor industriale.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpata Zaporojanu Tatiana, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

În argumentarea soluției solicitate apelanta a invocat următoarele:

-instanța de fond eronat a interpretat circumstanțele de fapt și de drept și a dat o apreciere incorectă probelor administrate;

- probele prezentate de acuzare nu confirmă învinuirea incriminată.

3.1 La 22 februarie 2018 inculpata și avocatul acesteia Boghian Andrei au declarat apel suplimentar invocând următoarele motive:

- instanța de fond neîntemeiat și nemotivat a respins demersul apărării referitor la necesitatea efectuării expertizei tehnice asupra înregistrării video care a fost pusă la baza sentinței de condamnare, prin ce au fost încălcate prevederile art.315 Cod de procedură penală;

-în partea descriptivă a sentinței nu este indicat din care considerente instanța a respins depozițiile martorului Gostev Vladimir, or, această persoană zilnic a văzut ce făcea Zaporojanu Tatiana și alți angajați în timpul serviciului;

- în partea introductivă a sentinței a fost menționat ca fiind reprezentantul părții vătămate Ivanov Alexandru, însă în ședința de judecată acesta a fost audiat în calitate de martor, tot acesta la vizionarea înregistrărilor video de fiecare dată personal asigura pornirea și oprirea vizionării probei video, fapt ce confirmă o dată în plus că instanța a apreciat probele subiectiv;

- la examinarea cauzei instanța de fond a încălcat principiul prezumției nevinovăției prevăzut la art.8 Cod de procedură penală, nu a asigurat toate garanțiile necesare apărării lui Zaporojanu Tatiana.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 iunie 2018, apelurile declarate de către inculpata Zaporojanu Tatiana și avocatul acesteia Boghean Andrei au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Zaporojanu Tatiana a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) alin.d) Cod de procedură penală, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile depuse de partea vătămată SRL „XXXXX”

5. Colegiul judiciar a constatat că prima instanță contrar prevederilor art.394 Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței de condamnare nu a descris integral fapta criminală ca fiind constatată și nu s-a pronunțat asupra calificării acțiunilor inculpatei ca fiind comisă cu folosirea situației de serviciu.

Instanța de apel a conchis că, în urma cercetării probelor, învinuirea formulată prin rechizitoriu nu a fost confirmată, în speță nefiind constatată vinovăția, cuantumul prejudiciului cât și legătura causală.

Analizând conținutul probelor prezentate de acuzare, Colegiul a conchis că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

La fel instanța de apel a menționat, că în afară de înregistrările video care nu demonstrează cu certitudine delapidarea averii străine de către Zaporojanu Tatiana, instanța de fond nu a luat în considerație declarațiile paznicului și ale inculpatei care au comunicat, că angajații întreprinderii primeau marfă în contul salariului, iar în ziua salariului se înregistra cecul la administrație ca fiind achitat cât și afirmațiile, că la ultima inventariere de la angajații magaziniului s-au reținut câte 300 lei de la fiecare.

În final instanța de apel a constatat că probele acumulate în prezenta cauză nu sunt suficient de convingătoare, care cu certitudine ar demonstra vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate, adică nu a fost demonstrat că aceasta a însușit ilegal bunurile SRL „TVINIST-PRIM” în mărime de 17 654,89 lei, ținând seama de noțiunea de delapidare a averii străine.

Prin urmare Colegiul a menționat, că acțiunile lui Zaporozjanu Tatiana nu îmbracă forma răspunderii penale ci răspunderii disciplinare, cât și repararea prejudiciului material în ordinea procedurii civile.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând temeiul de drept prevăzut de pct.6) art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate s-au invocat următoarele:

- instanța de apel nu a verificat minuțios și nu a supus analizei probele în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală;
- instanța de apel la pronunțarea unei hotărâri de achitare urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor lui T. Zaporozjanu în coroborare cu probele administrate pe care urma să le aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală;
- decizia contestată nu corespunde prevederilor art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală;
- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra admisibilității sau inadmisibilității declarațiilor reprezentantului părții vătămate A. Ivanov, și a martorilor V. Gostev, I. Herța și S. Ivanova, corpurilor delictive: actului de inventariere, bonurilor de plată, înregistrărilor video;
- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în dispoziția art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept

procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, drept temeiuri pentru declararea recursului, procurorul a indicat prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței.

Analizând decizia contestată Colegiul penal consideră că instanța de apel a tras o concluzie pripită privind admiterea apelului apărării, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii.

În acest context, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de judecată nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și nu s-a pronunțat argumentat asupra tuturor probelor prezentate de partea acuzării, lăsând fără careva apreciere faptul că Zaporozjanu Tatiana se afla la casă în momentul în care bunurile prezentate nu au fost luate în calcul la stabilirea prețului și nu figurau pe cecul elibertat persoanelor, în realitate mărfurile fiind de fapt eliberate.

Verificând decizia recurată prin prisma criticilor formulate de recurent, Colegiul lărgit conchide că, temeiurile invocate și-au găsit confirmare în speța dată, or, instanța de apel urma să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea sau respingerea probelor respective (art.394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale, instanța de apel doar a enumerat probele cercetate, redând conținutul declarațiilor inculpatei, martorilor Gostev Vladimir, Ivanova Snejana, Herța Irina, Ivanov Alexandru și a probelor scrise, însă **nu a menționat care fapte concrete confirmă acestea, nefiind apreciate, admise sau respinse, cu argumentarea concluziei sale.**

Așa dar, Colegiul atestă că, instanța de apel nu a aplicat prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, și nu a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, ca apoi să se pronunțe asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective cu argumentarea concluziei în acest sens.

În continuare instanța de recurs mai menționează, că infracțiunea prevăzută de dispoziția art.191 Cod penal, delapidarea averii străine, reprezintă însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului.

În conformitate cu prevederile art.113 Cod penal, instanța de apel, era obligată să deducă din actele cauzei „(...) determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

Acestea fiind menționate, Colegiul penal lărgit atestă că, din conținutul deciziei contestate, rezultă că instanța de apel a conchis că fapta inculpatei nu întrunește elementele

constitutive ale infracțiunii incriminate, însă în cuprinsul deciziei instanța nu a dezvăluit care anume element al infracțiunii prevăzute de art.191 Cod penal lipsește și nu a argumentat în nici un mod concluzia sa.

În continuare Colegiul penal lărgit atestă că, din conținutul deciziei contestate, rezultă că instanța de apel și-a argumentat concluziile indicând „...probele acumulate în prezenta cauză nu sunt suficient de convingătoare care cu certitudine ar demonstra vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate”, însă controversat acestor concluzii, ulterior instanța a conchis că „acțiunile lui Zaporojanu Tatiana nu îmbracă forma răspunderii penale ci răspunderii disciplinare, cât și repararea prejudiciului material în ordinea procedurii civile” (f.d.56-verso, vol.II).

În asemenea circumstanțe instanța de recurs atestă că motivarea soluției instanței de apel este controversată nefiind clar, dacă inculpata a comis careva acțiuni prejudiciabile – însă procurorul nu a prezentat probe suficient de convingătoare care cu certitudine ar demonstra vinovăția acesteia, sau Zaporojanu Tatiana în general nu a comis fapta incriminată în rechizitoriu, adică nu a eliberat marfă fără indicarea acesteia în bonurile de casă cu însușirea ulterioară a costului mărfurilor, sau totuși Zaporojanu Tatiana a comis careva acțiuni prejudiciabile, care însă nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

Or, în cazul în care instanța de apel a conchis că Zaporojanu Tatiana a comis o faptă prejudiciabilă însă aceasta urmează a fi achitată pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, atunci care anume element/elemente ale infracțiunii incriminate lipsește.

În concluzie, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel, ajungând la concluzia că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, a argumentat neclar și insuficient concluzia sa, lăsând probele acuzatorului de stat fără o apreciere cuvenită, iar în partea motivată a deciziei nu a analizat elementele constitutive ale infracțiunii incriminate în coraport cu acțiunile lui Zaporojanu Tatiana, precum și cu probele care se conțin în actele cauzei, or, acuzatorul de stat a invocat probe concrete, care în viziunea sa cu certitudine demonstrează vinovăția inculpatei.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul lărgit conchide, că instanța de apel, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei, a tras o concluzie pripită privind achitarea lui Zaporojanu Tatiana pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În concluzie, instanța de recurs constată că, în speță, instanța de apel și-a motivat insuficient decizia pronunțată și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, eroare de drept cuprinsă în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea totală a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Rejudecând cauza, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, să i-a în considerație cele expuse în prezenta decizie, să înlăture încălcările menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze și să analizeze la modul cuvenit aspectele învinuirii înaintate, precum și intenția inculpatei și, ca urmare, să constate dacă în acțiunile inculpatei sunt sau nu prezente elementele infracțiunii incriminate.

8. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 iunie 2018, în cauza penală în privința lui *Zaporojanu Tatiana* și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 28 februarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Victor Boico

Elena Cobzac